

STOCKHOLMSKÄLLAN

► LÄS MER OM DET GAMLA STOCKHOLM PÅ STOCKHOLMSKÄLLAN: www.stockholmskallan.se

NÄKTERGALEN. Daguerrotyp av Jenny Lind, framställd av Luther Boswell i den kände fotografen Mathew Bradys ateljé i New York 1850. Originalen finns i Library of Congress, Washington D.C.

UPPTÄCKTES. I Borgerskapets Änkehus i Sparreska palaset, Hamngatan 18 inackorderades Jenny Lind, och det var när hon satt i fönstret här och sjöng som hon upptäcktes.

FÖDELSEHUSET. Mäster Samuelsgatan 40 kvarteret Putten, Jenny Linds födelsehus. Minnetavlan på fasaden sattes upp 1910 men huset revs på 1960-talet. Här går numera Sveavägen norr om Sergels torg.

”Näktergalen” upptäcktes i ett fönster

■ Jenny Lind ”The Nightingale from Sweden” var någonting alldeles extra eller som Felix Mendelsohn uttryckte det: ”Hon är den största konstnärinna som levat och den största jag känner.”

Text: Karin Borgkvist Ljung

Den 6 oktober 1820 föds på Mäster Samuelsgatan 40 i Stockholm ett flicka barn som den 3 februari döptes till Johanna Maria. Moder var Anna Maria Fellborg-Rådberg och fader bokhållare Nils Johan Lind varmed modern var sammanboende.

1830 öppnade Anna Maria en elementarskola för flickor av vilka några också var inackorderade hos henne och där även Jenny fick sin första undervisning i bl.a. franska och pianospel. Det var när modern fick ett arbete i Linköping för en kortare period som Jenny kom att inackorderas hos vaktmästar-

paret vid Borgerskapets Änkehus och där Jennys mormoder nu beviljats inträde.

”En liten ful brednosig skygg tafatt, alldeles i växten tillhopaslagen flickunge, men jag sjöng vart steg och vart språng jag med mina barnafötter tog” är Jennys egen beskrivning.

Jenny satt ofta i fönstret och sjöng och en dansös vid Kungliga Teatern hörde hennes sång och förundrades. Modern övertalades att ta med Jenny till sånglärare Carl Magnus Crælius och det var hos honom Jenny i september 1830 började ta lektioner och senare hos Isak

Albert Berg. År 1836 fick hon ett kontrakt med Kungliga Teatern och i och med det fast anställning med en lön på 700 riksdaler banco per år plus tillägg för varje föreställning (motsvarar idag en årslön på ca 370 000:-).

Den egentliga operadebuten gjorde Jenny den 7 mars 1838 som Agate i Carl Maria von Webers ”Friskytten”.

”Jag steg denna morgon upp såsom en människa”, brukade hon säga, ”och lade mig såsom en annan. Jag hade funnit, vari min styrka bestod”. Hon såg operasången som sitt kall och erfor ett himmelskt lugn och en överjordisk glädje så snart hon sjungit de första tonerna. Hon sjöng och spelade så att publiken satt blek och andlös med tårar i ögonen.

Förutom Mendelsohn träffade hon under sitt turnerande Giacomo Meyerbeer, August Bournonville, Phineas Taylor Barnum, kung-

ligheter och icke att förglömma Hans Christian Andersen vars dikt ”Jeg elsker dig” tonsatt av Edvard Grieg är tillägnad Jenny. Kärleken var däremot obesvarad och Jenny lär ha blivit så trött på Andersens frierier och kärleksbrev att hon till sist skickade en liten spegel i ett kuvert! Kanske inte ett beteende man förknippar med den ”godhjärtade” Jenny!

Vid 32 års ålder ingick hon äktenskap med pianisten Otto Goldschmidt med vilken hon fick tre barn. I slutet av 1870-talet byggdes ett sommarhus i närheten av Malvern South Kensington där hon den 2 november 1887 stilla insomnade.

Hennes minne finns bevarat bl.a. genom en plakett i Poets’ Corner i Westminster Abbey, femtiokronorsmedeln samt Eric Raphael-Rådbergs staty ute på Djurgården i Stockholm.